

”Åländska projekt om jordbrukets
vattenvård och olika våtmarkslösningar”

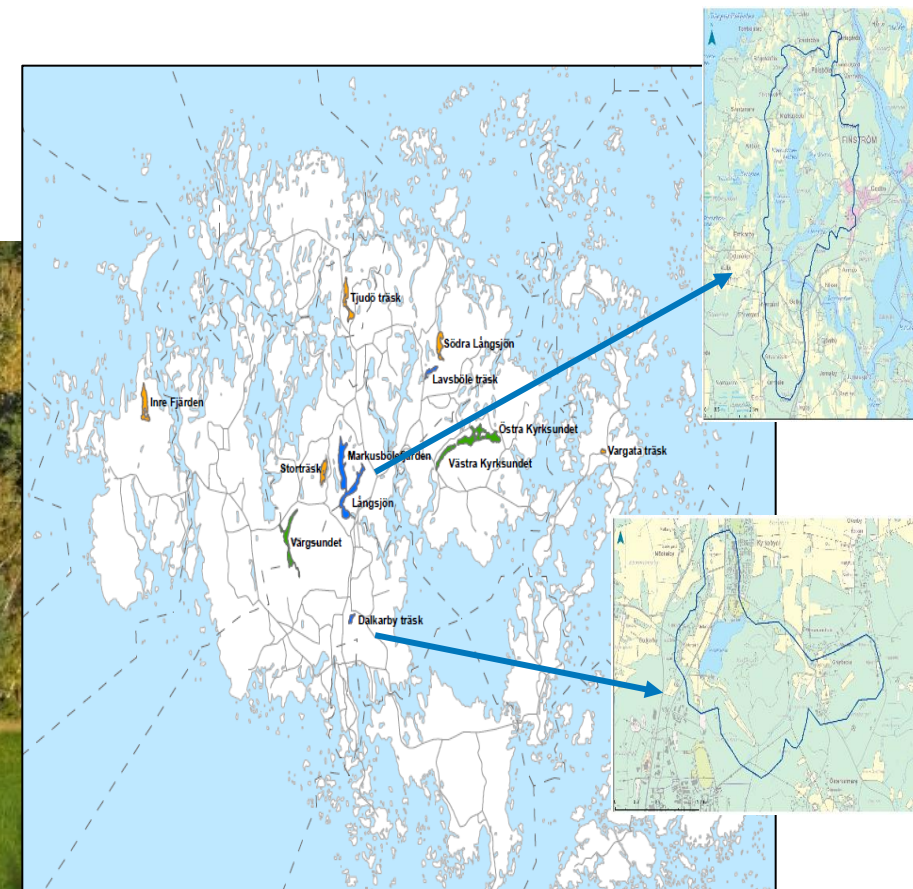
Ann Nedergård

Projektledare

ÅLANDS
VATTEN

Ålands Vatten Ab

Hållbar dricksvattenförsörjning för Åland (2016-2017)

Central Baltic **WATERCHAIN 2015-2018**

Process för hållbar dricksvattenförsörjning 2016

**EN HÅLLBAR
DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING
PÅ ÅLAND**

RENT DRICKSVATTEN TILL ALLA

"Ålands Vatten producerar och levererar dricksvatten till 75 procent av Ålands befolkning från reningsverket vid Dalkarby träsk. Vi har idag ett mycket bra utgångsläge och hög kvalitet på vattnet i våra råvattentäkter Långsjön, Markusbölefjärden och Dalkarby Träsk. Men vattenkvaliteten försämras. Vi lever i en tid med klimatförändringar, ökande befolkning och minskande råvarutillgångar. Därför har vi påbörjat vårt arbete mot en hållbar vattenförsörjning år 2030, och vi är redan på god väg."

CHRISTIAN NORDAS, VD ÅLANDS VATTEN

- Vision och mål
- Nuläge
- Åtgärder
- Färdplan

Vision:

Oberoende av mänsklig påverkan håller vårt råvatten en utmärkt kvalitet och ekosystemen i sjöarna är i balans samtidigt som dricksvattenproduktionen och -distributionen utförs på ett hållbart sätt.

2017 Långsjön

Färdplan 2018 ->

- Information, kommunikation & samarbeten.
- Framtagande av plan för minskad näringsämnesbelastning för Långsjön och Markusbölefjärden.
- Genomförande av konkreta miljöförbättrande åtgärder och uppströms arbete.
- Initiera process för hållbar dricksvattenproduktion.
- Uppdaterade vattenskyddsbestämmelser.
- Påbörja utredning om ny vattentäkt.

vatten. skydd .ax

DETTA ÄR ETT VATTENSKYDDSSOMRÅDE

DU BEFINNER DIG INOM VATTENSKYDDSSOMRÅDET FÖR LÅNGSJÖN / MARKUSBOLEFJÄRDEN

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Vad är ett vattenskyddsområde?

Vattenskyddsområden fungerar som ett skydd för de sjöar vi tar vårt dricksvatten från. All verksamhet inom vattenskyddsområdet kan påverka vattnet i sjöarna och där för finns det regler som ska skydda råvaran vi använder när vi producerar dricksvatten. Reglerna gäller bland annat transporter, komikalkhantering, avloppsanordningar, jordbruk och nybyggnation. Det är heller inte tillåtet att fylla bilens motorbål, utsläpp motorbåtstrålk, är endast tillåten för ådringsverksamhet och räddningsuppdrag.

Vattnets kretslopp

Allt vatten på vår jord cirkulerar i ett evigt kretslopp drivet av solen. Solen värmer våra hav och vattenströmmar vilket gör att vattnet avdunstar och blir till moln. När molnen blivit täta nog regnar det och sjöar, hav och vattendrag fylls på. En del av vattnet absorberar när genom marklagren och blir vårt grundvatten. Det här innebär att om vi förorenar vattnet i våra hav, sjöar och vattendrag kan vi även förorena vattnet som flödar ut våra och andra kretsar.

Det här kan du göra

Vi måste behandla vårt vatten varsamt och skydda det från utsläpp och föroreningar. Här kan du som privatperson bidra till. Här du befinner dig inom ett vattenskyddsområde ska du speciellt tänka på att inte skäpa ner och all inte förorena vattnet. Verksamhet som bygger mot vattenskyddsbestämmelser ska du rapportera till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, www.amlm.ax. Vid olyckor och utsläpp som kan förorena vattnet, ring 112!

Fler tips på vad du kan göra för att skydda våra vatten finns på www.vattenskydd.ax och i våra infoblad.

vatten-skydd .ax

ÅLANDS VATTEN

* Ett vattenskyddsområde är ett geografiskt avgränsat område. Ett skydd av en sjö, eller utvattning till en utsläpp eller som varit konstat utsläpp för dricksvattenproduktion.

Så fungerar det: VATTENSKYDD

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Skydda vattnet MOT LÄKEMEDEL

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Skydda vattnet MOT FARLIGA ÄMNINGAR

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Vattenskydd och SKOGSBRUK

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Skydda vattnet HEMIFRÅN

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Skydda vattnet mot PLAST och MIKROPLASTER

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

FRITID och FRILUFTSLIV - Ta hänsyn till vattnet

Ålands Vatten producerar dricksvatten till 75% av Ålands befolkning. Råvattnet tas från tre regler: Dalkarvträsk, Långsjön och Markusbolefjärden. För att få ett så rent råvatten som möjligt behöver dessa insjöar skyddas.

Färdplan 2018 ->

- Information, kommunikation & samarbeten.
- Framtagande av **plan för minskad näringsämnesbelastning** för Långsjön och Markusbölefjärden.
- Genomförande av konkreta miljöförbättrande åtgärder och uppströms arbete.
- Initiera process för hållbar dricksvattenproduktion.
- Uppdaterade vattenskyddsbestämmelser.
- Påbörja utredning om ny vattentäkt.

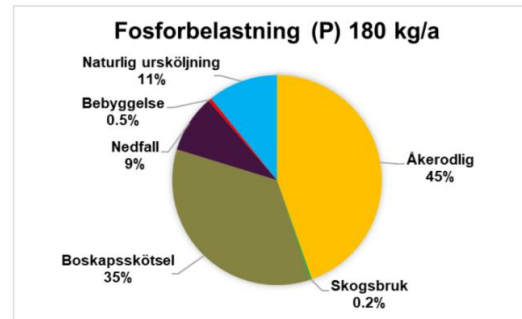

Utredning av näringsbelastningen och förslag till åtgärder

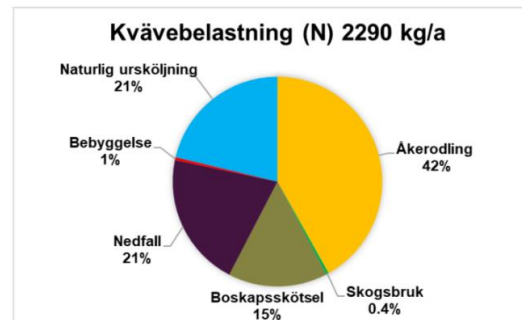
Turku University of Applied Sciences
Lumme Milena
Kaseva Antti
Nurminen Heidi

TILLRINNINGSSOMRÅDE
ANALYSER OCH EN
REDUKTIONSPLAN FÖR
BELASTNINGEN I
MARKUSBÖLEFJÄRDEN OCH
LÅNGSJÖN

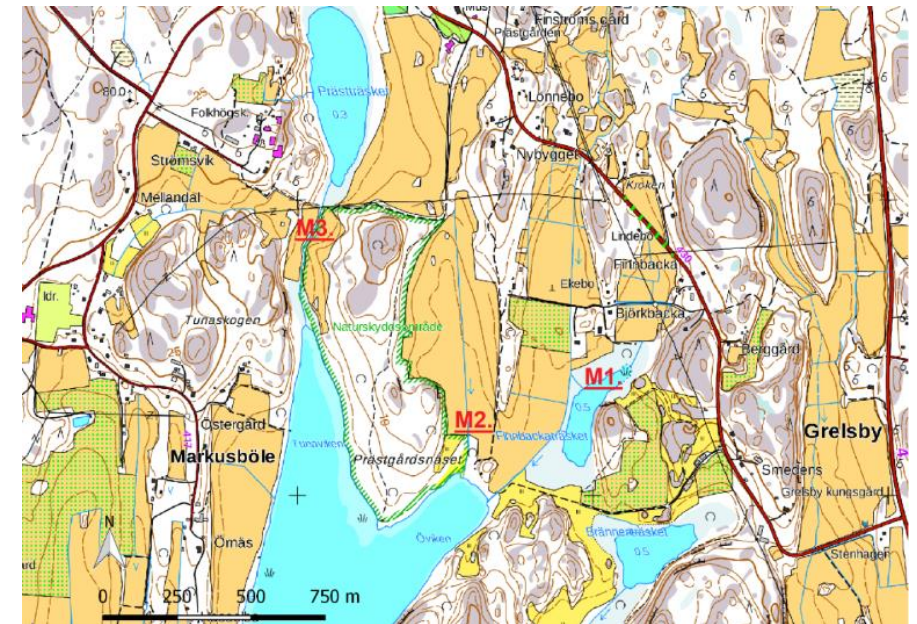
TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

Figur 1. Fördelning av fosforbelastningen i Markusbölefjärdens närravningsområden.

Figur 2. Fördelning av kvävebelastningen i Markusbölefjärdens närravningsområden.

Förslag på åtgärder.

Färdplan 2018 ->

- Information, kommunikation & samarbeten.
- Framtagande av plan för minskad näringsämnesbelastning för Långsjön och Markusbölefjärden.
- Genomförande av **konkreta miljöförbättrande åtgärder och uppströms arbete.**
- Initiera process för hållbar dricksvattenproduktion.
- Uppdaterade vattenskyddsbestämmelser.
- Påbörja utredning om ny vattentäkt.

Flytande våtmark i Långsjön

DETTA ÄR EN FLYTANDE VÅTMARK

Sommaren 2019 anlade Ålands Vatten Ab i samarbete med det svenska företaget Veg Tech en 16 kvadratmeter stor konstgjord flytande våtmark i Långsjön. Från sjön tas råvatten som renas och sedan förser en stor del av Ålands befolkning med dricksvatten och därför är det viktigt att vattnet i sjön är så rent som möjligt. Flytande våtmarker är ett naturligt sätt att minska mängden näringsämnen och skadliga föroreningar i olika typer av vattenmiljöer.

Vad är en flytande våtmark?

Enkelt förklarad är en flytande våtmark en konstgjord liten ö. Den flytande våtmarken som finns i den här sjön har en porös stomme tillverkad av 100 procent återvunnen plast. Stommen gör dels att den lilla ön flyter, dels att växternas rötter kan växa genom stommen och vidare ner i vattnet. Växterna har planterats i en väv av kokosfibrer och bildar tillsammans en växtmatta. För just den här flytande våtmarken har vi valt växter som älggräs, dansk iris och bladvass. Dels är det viktigt att de arter som väljs ut trivs i fuktiga förhållanden, dels måste de både vara tåliga och lämpliga för vattenrening. Efter ett tag växer de olika delarna i den lilla ön ihop med varandra samtidigt som rötterna bildar en rotgardin under den flytande våtmarken.

Älggräs Foto: Veg Tech

Dansk iris Foto: Veg Tech

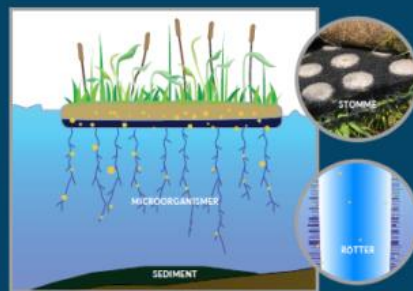

Illustration: Veg Tech

Hur fungerar den?

Den flytande våtmarkens huvudsakliga uppgift är att minska mängden näringsämnen och föroreningar i vattnet. Det här sker på flera olika sätt. Bland annat skapar den flytande stommens porösa struktur och den rotgardin som bildas en perfekt miljö för mikroorganismer som bryter ner näringsämnen och föroreningar. Dessutom stoppar rotgardinen upp de näringspartiklar som flyter runt i vattnet och får dem att sjunka ner till botten där de blir kvar. Även växterna tar upp näringsämnen ur vattnet genom sina rötter.

Vad hoppas vi blir bättre?

Den flytande våtmarken i Långsjön är en del av Ålands Vatten Abs aktiva miljöarbete och ett sätt för oss att bidra till att vårt råvatten har en så bra kvalitet som möjligt. Den viktigaste effekten av den flytande våtmarken är att den på ett naturligt sätt sänker näringshalten i sjön, vilket minskar risken för skadliga algblomningar. Den skapar även en naturlig livsmiljö för fler arter. Vår förhoppning är också att den lilla ön kan utgöra ett trevligt inslag i Långsjön och bidra till att platsen blir än mer behaglig att vistas på.

Vidfoto: Foto: Veg Tech

vatten-
skydd
.ax

ÅLANDS
VATTEN

Våtmarkslösning i Gölby, vid Långsjön

- Avfasade dikeskanter
- Utjämningsvåtmark
- Översilningsyta

DETTA ÄR ETT FÖRBÄTTRAT ÅKERDIKE

Det åkerdike du har framför dig, kallat Strömmen, står enligt beräkningar för ungefär 40 procent av den totala kväve- och fosforbelastningen på Långsjön. Genom att modifiera diket har vi fått vattnet att rinna långsammare och över en större yta. Det här gör att näringsämnen stannar i marken i stället för att rinna in i och försämma en av Ålands viktigaste dricksvattenreservoarer

Vattenskyddsområdet för Långsjön

Du befinner dig inom vattenskyddsområdet för Långsjön, en av tre sjöar som Ålands Vatten AB använder för att tillverka dricksvatten. För att förbättra råvattnets kvalitet inrättades 1988 ett skyddsområde runt Långsjön. De aktiviteter som sker inom sjöns avrinningsområde kan nämligen leda till att sjön förorenas av näringsämnen och andra typer av farliga ämnen. Därför finns det regler för vad man får och inte får göra inom ett vattenskyddsområde.

Ett förbättrat åkerdike

Strömmen samlar vatten från ett 469 hektar stort område som domineras av jordbruksmark. Åkerdiket var under många år för brant, vilket gjorde att dikeskanterna eroderade bort och att stora mängder partikelbunden fosfor letade sig in i Långsjön och bidrog till övergödningen av den här viktiga vattentäkten.

Sektionsritning av Strömmen före och efter utförd ny släntning.

Genom att i samråd med markägarna bredda diket mellan Emkarbyvägen i söder och Långsjön i norr samt göra kanterna mindre branta rinner nu vattnet långsammare och över en större yta. Det här innebär att partiklar innehållande näringsämnen bättre hinner sjunka till botten innan de når Långsjön. Projektområdet har delats in i fyra olika avsnitt där diket fått olika släntlutningar. Tack vare indelningen i olika avsnitt fungerar åtgärderna vid Strömmen som en demonläggning som kan kopieras till liknande platser på Åland. Åtgärderna har även gjort att erosionen i dikeskanterna minskat kraftigt, vilket innebär ett drastiskt reducerat underhållsbehov av diket.

Våtmark

På området har det också anlagts en liten utjämningsvåtmark som samlar upp flöden från öster. Våtmarken minskar belastningen på diket, samlar upp näringsämnen och bidrar till den biologiska mångfalden.

Så tänkte vi under anläggningstiden

I samband med att Strömmen breddades och fick flackare slänter vidtog vi ett antal försiktighetsåtgärder för att undvika skadlig påverkan på fisk i strömmen och grumling av vattnet, till exempel genom att genomföra åtgärderna under sommaren samt stoppa allt arbete vid kraftig nederbörd. Framöver ser vi gärna att de slänter som inte är för branta säs med vall och att träd och buskar tillåts etablera sig vid Strömmen. Dels bidrar växtligheten till att hålla nere vattentemperaturen på sommaren, dels ökar fiskarnas tillgång till mat.

Det här kan du tänka på

När du befinner inom ett vattenskyddsområde är det extraviktigt att du inte skräpar ner eller förorenar vattnet på något sätt. Duska också rapporterera verksamheter som bryter mot vattenskyddsbestämmelserna till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, www.amhm.ax.

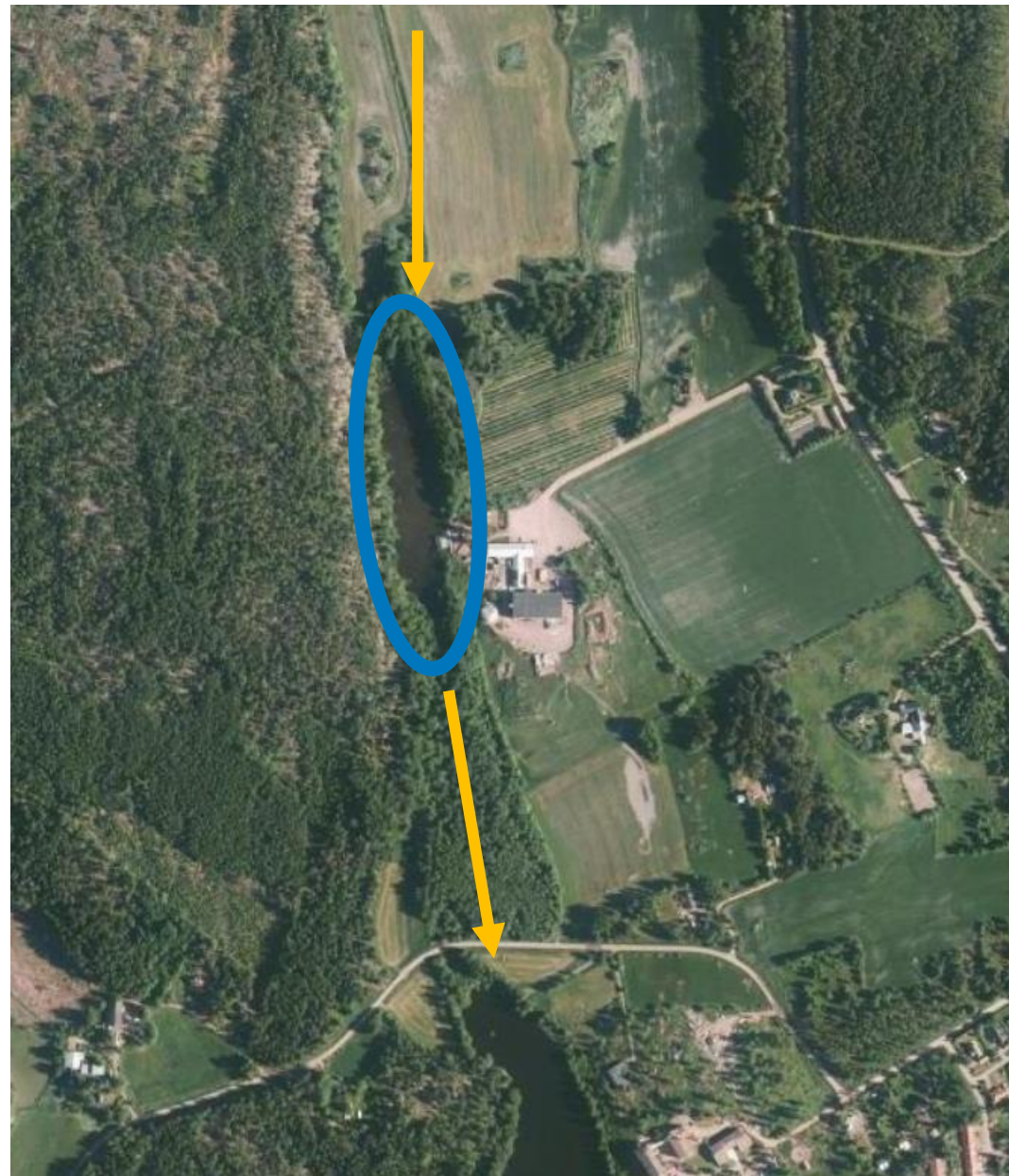
Vid olyckor och utsläpp som kan förorena vattnet, ring 112!

vatten-
skydd
.ax

Stallhaga träsk

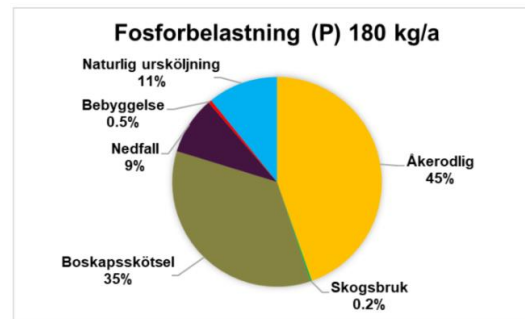
Förbättra våtmarksfunktionen i sjön genom åtgärder både i norr om och söder om.

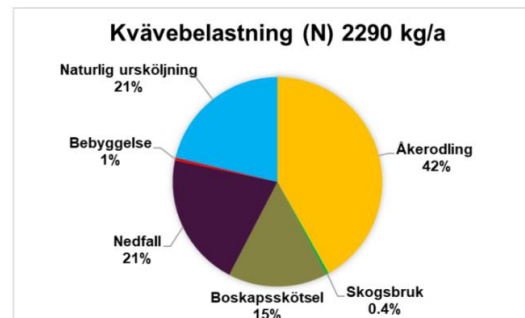
Turku University of Applied Sciences
Lumme Milena
Kaseva Antti
Nurminen Heidi

TILLRINNINGSOMRÅDE ANALYSER OCH EN REDUKTIONSPLAN FÖR BELASTNINGEN I MARKUSBÖLEFJÄRDEN OCH LÅNGSJÖN

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

Figur 1. Fördelning av fosforbelastningen i Markusbölefjärdens närravrinningsområden.

Figur 2. Fördelning av kvävebelastningen i Markusbölefjärdens närravrinningsområden.

Minskade näringsförluster från jordbruksmark

vattenskydd.ax

Tillgång till rent vatten är en nödvändighet för jordbruket samtidigt som verksamheten i sig påverkar vattnets kvalitet och livsmiljön under ytan. Det finns mycket du som lantbrukare och livsmedelsproducent kan göra för att minska näringsförlusterna från din jordbruksmark och därmed även skydda vattendragen och Östersjön. Många av åtgärderna ger dessutom större skördar och bättre ekonomi.

vattenpodden

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling:
Europa investerar i landsbygdsområden
Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014-2020

Minskade näringsförluster från jordbruksmark

- Engagerat flera jordbrukare inom VSO
- Utveckling av arrendeavtal
 - Fastighetsverket
 - Församlingen
- Kunskapssamling på webben
- Webbinarier, verktyg, artiklar och erfarenheter
- Sammanställning av "lågt hängande frukter" - Din åtgärd spelar roll

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling:
Europa investerar i landsbygdsområden
Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014-2020

Minskade näringsförluster från jordbruksmark

Webbinarier

Ta del av inspiration och kunskap när du har tid! Här har vi samlat de webinarier som har arrangerats inom projektet "Minskade näringsförluster från jordbruksmark" plus ett antal andra relevanta för ämnet minskade näringsförluster från jordbruksmark.

KURS om att minska näringsförluster från jordbruksmark

I oktober 2021 ordnades kurs om att minska näringsförlusterna från

Kolinlagrande jordbruk

Allt fler intresserar sig för det som kallas kolinlagrande jordbruk.

Hästen och Östersjön

Ämnet hästar och näringsläckage har varit aktuellt en tid framför

FLER WEBBINARIER

Här har vi samlat information om olika verktyg att använda för att minska näringsförlusterna från jordbruksmark. Somliga har vi testat och använt på Åland. Andra har till exempel den svenska rådgivningsorganisationen Greppa näringen använt.

Vattendragsgrupper, vattenplaner och studiecirklar

I Sverige har det i många år redan arbetats med

Drönarfoton och filmer

Ett bra sätt att få överblick över sina marker är

Podcasts
Lyssna när det passar dig.

Podcast - lyssna när det passar dig

Poddar, eller podcasts, ger dig möjlighet att lyssna och ta

vattenpodden

Här hittar du intervjuer med lantbrukare och experter som på olika sätt har koll på vatten, näring och jordbruk. Vattenpodden kom till som en Covid-anpassad lösning för Leaderprojektet "Minskade näringsförluster från jordbruksmark".

Bevattnings av vall både lönsamt och bra för vattendragen

Att bevattna vall ökar skörden, sparar pengar och är dessutom

Dikesunderhåll viktigt - men ska inte göras i onödan

Att hålla efter sina diken är bra på så många

Vattenskydd i lantbruket - varför det då? Line Strand svarar!

- Istället för att säga till lantbrukarna att det är

Projektaktiviteter

Här hittar du info om övrigt som ordnats inom projektet.

Vattenvandringar kring Markusbölefjärden - oktober 2021

Skötsel av skyddsområden, markstruktur och diken, grävarbeten på åkermark -

Vad händer när analyslaboratoriet rullar ut på åkern? - DEMODAG

I oktober 2020 ordnade Ålands Vatten och vattenskydd.ax en demodag

Seminarium om dikning och minskad jordbearbetning

Dikning och minskad jordbearbetning ökar skördarna och låter näringsämnen stanna

Fältvandring i Prästgårdsnäset

I oktober 2019 ordnades en vandring i betesmarker och åker

Dikesvandring vid Strömmen

I maj 2019 ordnades en dikesvandring vid Strömmen, ett dike

Fokus på fosfor med Jenny Jochnick

Varför rinner fosfor från våra åkermarker ut i vattendragen och

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling:
Europa investerar i landsbygdsområden
Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014-2020

2021

MÅL: ” I tillrinningsområdena bedrivs blomstrande näringsverksamhet som inte har en negativ påverkan på vattenkvaliteten i sjöarna.”

- Fortsätta utveckla samarbetet med lantbruket.
- Fler våtmarkslösningar (konkreta åtgärder)
 - Näringsretention
 - Bevattningsvatten
 - Biologisk mångfald

2021

1.

Främjar lantbrukets vattenvård och biologiska mångfald genom samarbete, innovation och lokalt genomförande.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

2.

Nordiskt program om naturbaserade lösningar
-> Multifunktionella våtmarker

Naturbaserade lösningar

Multifunktionella våtmarker för vattenkvalitet, hållbar livsmedelsproduktion, klimatanpassning och biologisk mångfald - naturbaserade lösningar och ekosystemtjänster mitt i Östersjön

VÅTMARKSWEBBEN

vattenskydd.ax/vatmarkswebben

Våtmarker, dammar och olika sedimenteringslösningar är bra för vattenskyddet och är ofta en bra åtgärd för att förbättra vattenkvaliteten. Det finns olika sorter våtmarker och dammar och beroende på hur de utformas ger de också vinster för fisklek, näringsretention, bevattnings vatten, biologisk mångfald och de kan också bidra till ökad kolinlagring.

På våtmarkswebben är de olika våtmarkslösningarna indelade i kategorier utifrån huvudsyfte med våtmarken. Samma projekt/våtmark kan hittas under flera kategorier. Kategorierna är: reningsdam, biologisk mångfald, utjämning- eller översilningsytor, bevattning, våtmarker för fiskar och dikesombyggnad.

KUNSKAP OM OLIKA VÅTMARKS-, DAMM- OCH DIKESLÖSNINGAR

Vad är en våtmark?

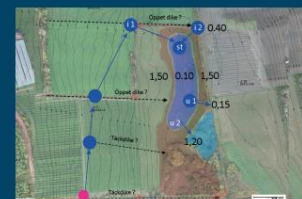
Vad är övergödning och hur kan våtmarker bromsa upp den?

Att anlägga en egen våtmark eller damm

Skötsel och erfarenheter

NATURBASERADE LÖSNINGAR

En våtmark är ett bra exempel på en naturbaserad lösning. Naturbaserade lösningar är åtgärder som utgår från naturens förmåga att lösa samhällsutmaningar. Utsläppsminskningar, klimatanpassning och arbete för människors hälsa är några områden där naturbaserade lösningar kan bidra till ett mer hållbart samhälle. Sedan 2016 arbetar Ålands Vatten med att hitta fler lösningar för en bättre vattenkvalitet i vattenskyddsområdet för Långsjön och Markusbölefjärden. Bilden visar en principskiss för en ny våtmark i Åttböle, Finström.

EXEMPEL PÅ OLIKA VÅTMARKS-, DAMM- OCH DIKESLÖSNINGAR PÅ ÅLAND

Wallins oas i Sund

År 2014 färdigställdes våtmarken Wallins Oas i Sund, nära Kastellholms slott. Våtmarken skapades i samarbete mellan Östersjöfonden, Ålandsbanken och Ålands länsstyrelse.

Våtmark vid Svibyån

Under 2022 anläggs en våtmark vid Svibyån i Mariehamn. Platsen ska fungera som en rekreationsyta, stärka den biologiska mångfalden och rena vatten innan det släpps ut i recipienten.

Fiskväg till Leviksfjärden

Invid Leviksfjärden har de restaurerat en gammal vandringssväg för fiskar för att kväva värfloren i vattendraget lite längre, bl.a. genom att anlägga vilodammar.

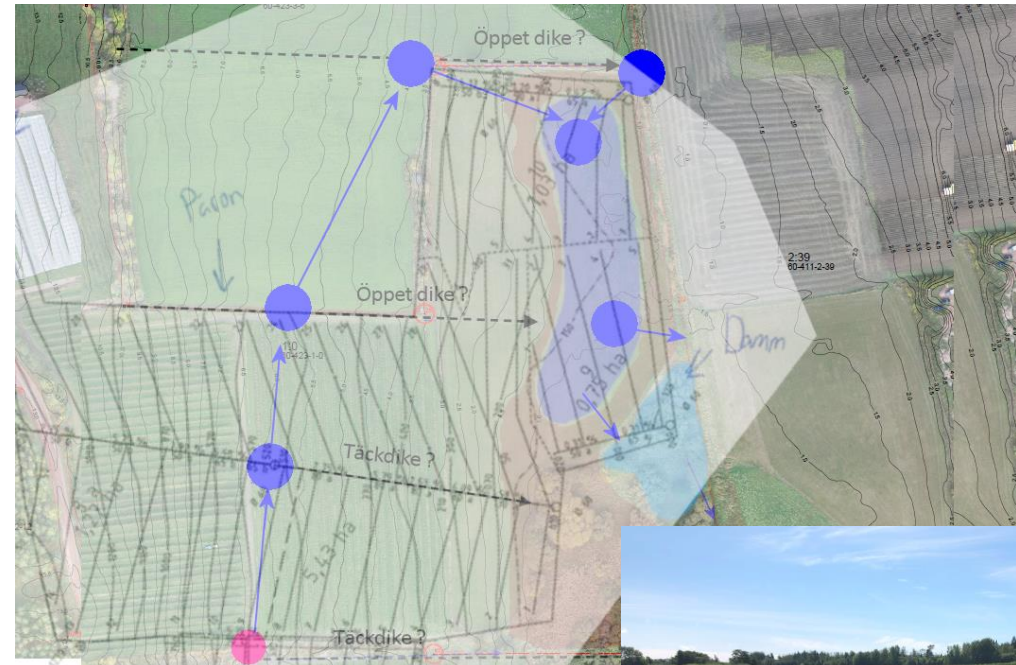
Gölby

Under 2022 byggde Ålands Vatten om utloppet till diket "Strömmen" i Gölby. Diket har alltså av, det har anlagts en utjämningsvåtmark och före utloppet till Långsjön finns det nu en översilningsyta.

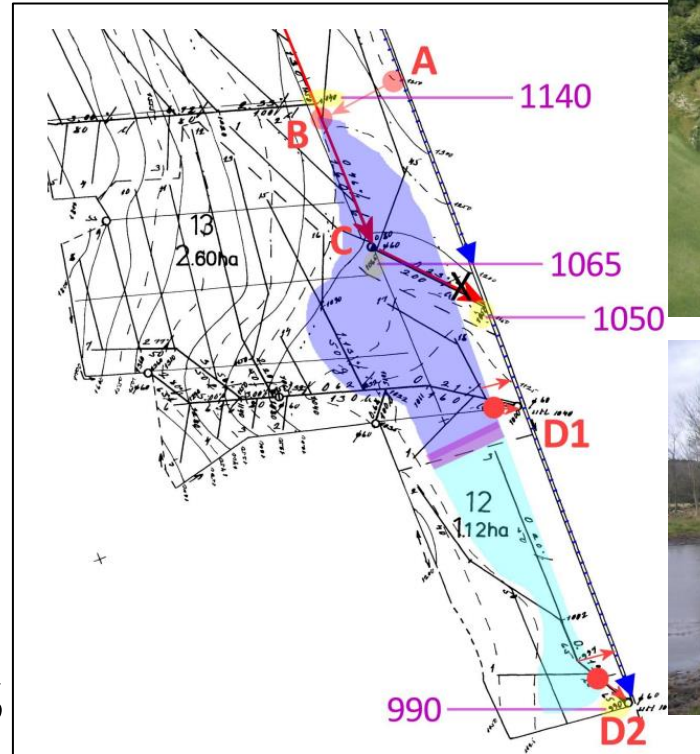
Multifunktionell våtmark i Åttböle

- Näringsretention.
Samlar upp dräneringsvatten och dikesvatten från utfalldike vid höga flöden.
- Bevattningsvatten.
- Biologisk mångfald, kolinlagring.

Multifunktionell våtmark vid Prästgårdsnäset

- Näringsretention.
- Dryckesplats för betesdjur.
- Biologisk mångfald,
kolinlagring.
- Tillgänglighet och kunskaps
spridning.

Finnbacka träsk

- Bättre våtmarksfunktion i och kring befintlig sjö.
- Fördelar för odling och betesdjur.

Projektet Smarta Vatten främjar jordbrukets vattenvård och biologiska mångfald genom samarbete, innovation & lokalt genomförande.

Bygger vidare på projekten "Minskade näringsförluster från jordbruksmark" och projektet "Hungry for Saltvik"

Främjar lantbrukets vattenvård och biologiska mångfald genom samarbete, innovation och lokalt genomförande.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Arbetspaket/moduler:

Gårdsspecifika lösningar

Gårdspecifik rådgivning & gårdsvisa vattenplaner eller biodiversitetsplaner hjälper lantbrukaren att

Kompetenshöjande utbildningsprogram

Kompetenshöjande utbildningsprogram och samarbeten: Inspiration för arbetsformen har hämtats från

Vattendragsgrupper

I modulen vattendragsgrupper hämtas inspiration från det svenska konceptet med

Demonstrationsgårdar

Under både Ålands Vatten Ab:s/Vattenskydd.ax:s jordbruksprojekt "Minskade näringsförluster från jordbruksmark"

Inspiration och kunskapsspridning

Genom fältdiskussioner, demodagar, studiebesök och vattenvandringar kommer projektet att sprida

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Demogårdar (5 + 2)

Demogårdarna bidrar till att nya innovationer testas på Åland. Gårdarna är aktiva inom vattenvårdsfrågor och erbjuder realistiska förhållanden för både demon och tester.

Genom att tillsammans konkret demonstrera och testa olika hjälpmedel, analyser och metoder, hjälper vi jordbrukarna att få grepp om de nya lösningarnas nytta, användarvänlighet och kostnadsstruktur.

Demogårdar, exempel

Digitala tjänster, satellit- och karttjänster, sensorer på åkern, markskanning, koldioxidmätning, vattenavrinning, nya grödor, farm design, biokolbaserat gödsel, vattenanalyser, markanalyser och mätningssverktyg för näringsämnen, fungi och bakterier...

Gårdsspecifika lösningar

Gårdsspecifik rådgivning & gårdsvisa vattenplaner eller biodiversitetsplaner hjälper lantbrukaren att hitta de mest lämpliga insatserna som ger den bästa effekten på den egna gården.

Denna modul innebär att enskilda lantbrukare får stöd och råd av projektet att identifiera lämpliga åtgärder för att minska fosfor- och kväveutsläppen till sjöar, vattendrag och kustvikar, eller hur de kan stärka och öka den biologiska mångfalden på gården.

Gårdsspecifika lösningar, exempel

- Regenerativ äppelodling
- Väderstationer
- Våtmarker
- Biodiversitet
- Jordhälsa
- Vattenhushållning
- Lantlig turism

- Etc.

Vattendragsgrupper

I modulen vattendragsgrupper hämtas inspiration från det svenska konceptet med samma namn. Målet med vattendragsgrupperna är att inspirera och motivera jordbrukare att frivilligt genomföra åtgärder som förbättrar vattenkvaliteten i deras avrinningsområde.

Vattendragsgrupperna uppstår som hubbar för projektet inom olika tillrinningsområden till vattentäkter, vattendrag och inre havsvikar.

Vattendragsgrupper, exempel

- Diken och dränering, vintern 2023.
- Aktivering av dikeslag.
- Tidigare och nya utmaningar.

Kompetenshöjande utbildningsprogram & Inspiration och kunskapsspridning

Fältdiskussioner, demodagar, studiebesök, vattenvandringar och andra former av träffar IRL eller via webb och mobil.

- *Fokus är på att öka antalet deltagande och engagerade jordbrukare samt att öka miljömedvetenheten hos olika aktörer.*
- *Projektet har för avsikt att vara aktivt, utåtriktat, inkluderande och kunskapsspridande.*

Kompetenshöjande utbildningsprogram & Inspiration och kunskapsspridning

Exempel

- Webbinarier
- Seminarium
- Bondeträffar
- Veckomöten på webben
- whatsApp grupp

vatten- skydd .ax

ALLA ARTIKLAR VATTENSKYDD PÅ ÅLAND VATTENPROJEKT I LANTBRUKET VÄTMARKSWEBBEN KRANMÄRKT VA-SAMARBETET SV

Friska vattendrag är grunden för fungerande ekosystem, biologisk mångfald och ett livskraftigt samhälle.

Vattenskydd.ax är Ålands Vattens informationskanal om vattenskydd. Här erbjuder vi en plattform för information och kunskap. På så sätt vill vi höja medvetenheten om vårt behov och beroende av rent och friskt vatten.

Sök på vattenskydd ...

vattenskydd.ax

De lantbrukare som hittar lösningar som stöder vattenskyddet kan göra stor skillnad för Östersjön och för att minska sina egna näringsförluster. Dessutom finns det många spännande lösningar som stöder både vattenskyddet, lönsamheten, jordhälsan och klimatet.

Relevant info för lantbrukare

Alla artiklar

KATEGORIER

Välj kategori

Tack!

Ann Nedergård

Projektledare Ålands Vatten Ab

Extra slides...

Vision:

Oberoende av mänsklig påverkan håller vårt råvatten en utmärkt kvalitet och ekosystemen i sjöarna är i balans samtidigt som dricksvattenproduktionen och -distributionen utförs på ett hållbart sätt.

2016 Markusbölefjärden

2017 Långsjön

Mål:

1. År 2030 tar 95 procent av ålänningarna aktiva beslut och eget ansvar kring vattenskydd i sina vardagliga liv.
2. Den ekologiska statusen gällande näringsämnen i våra råvattentäkter har stabiliserat sig på en god nivå enligt vattenramdirektivet år 2030, och på en utmärkt nivå år 2051.
3. Kunskapen om **skadliga ämnen** i råvattentäkterna har ökat avsevärt fram till 2025. Nivåerna av skadliga ämnen har minskat till icke skadliga nivåer 2030 och utsläppen har upphört 2051.
4. Risker relaterade till **mikrobiologiska föreningar**, såsom virus och bakterier, har minimerats och detektions- och varningssystem har införts, i de befintliga råvattentäkterna till 2020 och i reservvattentäkterna till 2025.
5. Senast 2030 har vi säkrat en **tillräcklig vattentillgång** genom att använda ett tillräckligt antal vattentäkter med vatten av god kvalitet. Som delmål ska nya vattentäkter fastslås senast 2018 och åtgärdsprogram för dessa fastslås senast 2020. Vattenkvaliteteten är god senast 2030.
6. I tillrinningsområdena bedrivs blomstrande näringsverksamhet som inte har en negativ påverkan på vattenkvaliteten i sjöarna. Nya innovativa metoder har utvecklats och tagits i bruk genom samarbeten över sektorerna.
7. Den biologiska mångfalden är hög i och kring sjöarna och ekosystemen är välfungerande och i balans.